

Selvforsyning – kaniner til slag

Kaninen er et glimrende bud på en kilde til selvforsyning og stop madspild.

Den kræver ikke det store plads, forholdsvis nem at passe, forstyrrer ikke naboerne, god til at æde mange former for rester fra husholdning og fra haven. Kan æde næsten alle former for ukrudt fra grøft, mark og skov. Kan klare en weekend uden fodermeister, hvis man er lidt forudseende.

Racer:

Dengang vi havde kaninavlteri i Danmark, hvor kaninen var noget, der hørte under landbrugets produktion, der forskede man i kødracer, dvs. racer, der voksede hurtigt og har godt med kød på, såkaldte kødkaniner eller slagtekaniner.

Racerne dengang var først og fremmest Hvid Land, Californian, Fransk Vædder, Blå Wiener og Bourgogne. Det er stadig de foretrukne racer, hvis man først og fremmest vil lave kaniner til slagting. Også krydsninger mellem disse rene racer har ofte været brugt, da man fra andre dyr kender begrebet

”krydsningsfrodighed”. Et godt bud på store kødfulde kaniner med en god tilvækst er også Stor Sølv, de store Wienerere i vildtgrå, sort og hvid, samt New Zealand Red.

Hvis ikke det betyder så meget, hvor hurtigt de trives, og hvor store de er (vi kan jo bare komme mere end 1 kanin i gryden), så er det næsten lige meget, hvad man vælger af race. Når man ser bort fra de mest myndeslanke som Belgisk Hare og Dværgharen, hvor der er mere knogler end kød, så kan alle racer bruges.

Belgisk Kæmpe har også, mens den vokser op, tendens til at være mere knogler end kød, men når den endelig er udvokset i 9-12 mdr.’s alderen, så er der masser af dejligt kød på den. Til sammenligning kan man slagte en velfodret Fransk Vædder unge på 10 uger, og allerede der, have en rimelig slagtekanin.

Det korte og lange er, at hvis ikke man fokuserer på en hurtig tilvækst som hos kødracerne og de andre store kaninracer, så vælg en race, som du kan lide, eksperimenter lidt med, hvor gamle de skal være for at få et slagteprodukt, der passer i størrelsen til din familie (eller du kan tage 2 kaniner ad gangen).

Satser man på at bruge rigtig meget grønt, så er Rex og Angora nok ikke det bedste bud, da deres fordøjelse kan være sart i 2 – 5 mdr.’s alderen. Men mange falder for Rex’ens fine pels, og køber så Fransk Vædder til at krydse med, det giver også et rigtig godt produkt.

Lad være at købe et par kaniner på Gul og Gratis eller lignende steder, chancen for du bliver snydt er for stor. Køb hos en avler, hvor du kan se forældredyr, få gode råd, se bure og evt. lære at slagte. Et sted, hvor du bliver tilbudt at ringe, hvis du render i problemer, eller hvor de kan henvise dig til nogen, der ved noget. Prisen på et godt avlsdyr vil ligge fra ca. 300 kr. og lidt opefter, afhængig af om det er i Vestjylland eller i Nordsjælland. Unger koster lidt mindre.

Et godt udgangspunkt er en han og 2 – 3 hunner. Hunnerne kan få 2 -3 kuld om året, og med 4 – 8 unger pr. kuld, så er der en god afveksling til middagsbordet.

Bure:

Bure kan bygges på mange måder, og ingen tvivl om, at hvis ikke man har 10 tommelfingre, så er de hjemmebyggede bure betydelig mere robuste. Om man vil have kaninerne ude eller inde, er en smags sag, det er for fodermeisterens skyld, at man har dem inde. Hvis buret står i læ for sol, regn, sne og blæst, trives kaniner fint ude. Har du mulighed for det, så besøg en eller flere kaninavlere og se deres stald og få inspiration til byggeriet. Du skal regne med, at du skal have et bur til hver af dine hunner og 1 bur til hannen. Hvis ikke du slagter ungerne direkte fra hunnen, når du fravæner ved 6 – 8 ugers alderen, så skal du have burplads til den opvoksende ungdom. Her kan du ikke være sikker på, at de altid kan enes. Selv 8

ugers unger kan være aggressive overfor hinanden, og senest fra 4 mdr.'s alderen skal de skilles ad, for at undgå at de parrer sig.

Du skal huske at tænke på, hvad du skal gøre af møget fra dem, hvis ikke du kan bruge det hele i køkkenhaven og kompostbunken, hvor kan du så komme af med det. Du skal også have plads til at opbevare lidt halm og hø på lager, så du ikke skal ud at køre efter det hele tiden.

Pasning:

Kaniner kan sagtens nøjes med at blive fodret og vandet 1 gang i døgnet, men i den varmeste sommer og hvis man har diegivende hunner, må man regne med at skulle tjekke, at de har vand nok, eller have ekstra vandtrug. Hvis man sørger for rigelig vand og masser af hø, så klarer kaniner fint en weekend uden fodring, det eneste man ikke skal er, at fodre dobbelt, for så forspiser de sig. Mad skal ædes, når det er i buret.

Strøning er efter behov, men med unger i buret er det en grundregel, at der ikke skal være møg at se, der skal støes ovenpå, så det er næsten hver eneste dag.

Udmugning skal specielt om sommeren ske ofte, så naboer og en selv ikke bliver plaget af fluer. I kolde vintre kan det derimod være en fordel, at der ligger et godt lag varmt møg i bunden af buret, og så godt med strøelse ovenpå.

Derudover skal man naturligvis have et vågent øje, for at alle har det godt, ingen der hænger fordi de har fået diarre, for så er det hø og vand de næste 3 dage, kløer skal klippes ca. hver 3. måned, ingen totter af pels i bure med flere ungdyr sammen, så slås de, når vi ikke ser det.

Foder:

Grundfoderet til kaniner, hvis det er meningen, at de skal trives godt til avl og slagt er, alm. grønne kaniniller fra foderstofhandlere, hø og vand. Forhør hos avleren, hvor du køber dine kaniner, hvor mange gram piller, der er normen for din valgte race, racerne er forskellige med hensyn til appetit, og fede avlsdyr vil ikke avle.

Og så kommer alt det gratis, billige, hyggelige og sjove:

Diverse frugt og grøntrester fra køkkenet, kogte kartofler, rester af havens frugt og grønt, men pas på med "vandsjaskeri" som hvidkål, kinakål og diverse salat, tørt rug- og franskbrød og knækbrød. Om ærteris og bønnestilke er blevet tørre er ikke væsentlig, bare de ikke er rådne. Havens pestilens skvalderkål, er en lækkerbiskan, store tidsler, brændenælder, græs men ikke det fine græs fra plæneklipperen, mælkebøtter, vejbred og andet ukrudt. Hindbær og brombær, som har leveret årets høst er guf. Generelt skal man holde sig fra havens stauder og buske, specielt er taks livsfarlig! Grene fra diverse træer bortset fra hylde og træer med stenfrugt som blommer og kirsebær er lækker for gnavertænder. Mange steder skyder elm op igen efter elmesygen, kaninerne elsker dem. Når du fodrer med grønt, så skal de ikke have så meget, at det ligger i halmen og bliver svinet til, eller i en stor bunke, hvor det tager varme.

Slagtning:

Hvis du ikke er jæger, landmand eller på anden måde kendt med slagtning, så find en avler, der kan vise dig det første gang. Det er ikke alle avlere, der slagter, men find den nærmeste forening og ring til formanden, han/hun ved garanteret, hvem der slagter i området. Det er ikke svært, når man først har set det en gang eller to. Opskrifter finder man mange steder på hjemmesider, men alle kyllingeopskrifter kan i princippet bruges.

Dilemmaet med at slagte sine kælekaniner, skal man forholde sig til. Behandl dine kommende slagtekaniner godt, men lad være at kæle for meget for dem, og sørg for at andre heller ikke gør det, hvis de skal spise

med ved bordet. Kæl med avlsdyrene som man har i flere år, og som sikkert bliver begravet den dag, de ikke kan mere, og hav evt. en lille Dværg Vædder at gå og nusse med. En almindelig joke er, at hopkaniner og kælekaniner skal man ikke slagte, de har en bismag!!!

Danmarks Kaninavlerforening:

Kan det betale sig at være medlem af kaninavlerforening, hvis man "bare" vil have lidt kaniner til slagt?

Vi mener JA, for man kan få en masse ud af sit medlemskab.

Man får et Tidsskrift på 24 – 28 sider 11 gange om året med en masse fagligt, socialt og oplysende stof i.

Et socialt fællesskab med arrangementer, udflugter m.m.

Man lærer en masse kaninmennesker at kende, og de elsker at snakke om kaniner og give gode råd. De kan hjælpe dig med at klippe kløer, slagte og ofte kan man købe både foder, hø og halm hos dem.

Når man er interesseret i kaniner, så er det spændende at gå på udstillinger og kigge og snakke, måske får I selv eller jeres børn også lyst til at prøve at hoppe med kaninerne.

Det at få en masse mulighed et fællesskab med andre, der deler ens interesse og få al den hjælp, man kan ønske sig, det er guld værd, det kan mange gange opveje kontingentet til Danmarks Kaninavlerforening.

Har du flere spørgsmål, så find den lokale forening i dit område på DK's hjemmeside www.kaniner.dk og henvend dig til dem, de er til for dig. Der er også en del pjecer og artikler på hjemmesiden.

Venlig hilsen

Danmarks Kaninavlerforening